

Boş binaların çevre temizlik vergisine tabi olup olmadığı, 6183 sayılı Kanuna göre çevre temizlik vergisi zamanaşımının ne zaman başlayacağı, zamanaşımına uğramış borçlar için düzeltme istenip istenemeyeceği ve belediyelerce tahsil edilen çevre temizlik

Belge türü	Özelge
Kanun	BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.0.66/6601-728/60690
Tarih	03.08.2006

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI:B.07.1.GİB.0.66/6601-728/60690

3.8.2006

KONU: Çevre temizlik vergisi hk.

..... BAKANLIĞI

..... tarafından Başkanlığımıza verilen 03.02.2006 tarihli dilekçenin bir örneği ilişikte gönderilmiş olup, konu ile ilgili Başkanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

Söz konusu dilekçede, boş binaların çevre temizlik vergisine tabi olup olmadığı ve 6183 sayılı Kanuna göre çevre temizlik vergisi zamanaşımının ne zaman başlayacağı, zamanaşımına uğramış borçlar için düzeltme istenip istenemeyeceği ve belediyelerce tahsil edilen çevre temizlik vergisi, emlak vergisi,

harcamalara katılma paylarına ilişkin alacaklar için ödeme emrinin İcra ve İflas Müdürlüğü aracılığı ile gönderilip gönderilemeyeceği, gönderilirse bu ödeme emrinin geçerliliği konusunda Başkanlığımız görüşü sorulmakta olup, konu ile ilgili açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa 3914 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 44 üncü madde ile çevre temizlik vergisi ihdas edilmiş ve 01.01.1994 tarihinden itibaren uygulanmaya başlamıştır.

Belediye Gelirleri Kanunu'nun 5035 sayılı Kanunla değişmeden önceki mükerrer 44 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin katı atık toplama ile kanalizasyon hizmetlerinden yararlanan konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar, çevre temizlik vergisine tabidir." hükmü ve üçüncü fıkrasında ise; "Çevre temizlik vergisinin mükellefi, her ne şekilde olursa olsun binaları kullananlardır. Boş bulunan binalarda bu verginin mükellefi, binaların malikleri veya malik gibi tasarruf edenlerdir." hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca, söz konusu maddenin sekizinci fıkrasında, "Katı atıklar için çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibariyle tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan koymaya mahsus mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir." hükmü ile dokuzuncu fıkrasında ise; "Yıllık olarak tahakkuk eden bu vergi, mükelleflerce her yıl Ocak ve Temmuz ayı içinde iki eşit taksitte ödenir. Yeni binalarda bu verginin ödenmesi mükellefiyeti, bina takvim yılının ilk altı ayı içinde bitmiş ise yılın ikinci yarısından, yılın ikinci yarısında bitmiş ise ertesi takvim yılından itibaren başlar." hükümlerine yer verilmiştir.

Ancak, söz konusu maddenin dokuzuncu fıkrasında 4444 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle; çevre temizlik vergisinin 1.1.2000 tarihinden itibaren emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenmesi hükme bağlanmıştır.

Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44 üncü maddesinde 5035 sayılı Kanunla yapılan değişiklik ile boş bulunan binalar 1.1.2004 tarihinden itibaren çevre temizlik vergisi kapsamından çıkarılmış olduğundan vergiye tabi tutulmamaktadır.

Buna göre, 1.1.2004 tarihine kadar boş binaların, çevre temizlik vergisinin binanın malikleri veya malik gibi tasarruf edenleri tarafından ödenmesi gerekir. Ancak, henüz tamamlanmamış, ruhsatı alınmayan ve kullanılmayan fabrika binası için çevre temizlik vergisinin alınmaması gerekmektedir.

2. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 114 üncü maddesinde, "Vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden yılın başından başlayarak beş yıl içinde tarh ve mükellefe tebliğ edilmeyen vergiler zamanaşımına uğrar." 126 ıncı maddesinde de "114 üncü maddede yazılı zamanaşımı süresi dolduktan sonra meydana çıkarılan vergi hataları düzeltilemez." hükümleri yer almaktadır.

Vergi Usul Kanununun 126 ıncı maddesinde yer alan düzeltme zamanaşımı süresi, aynı Kanunun 114 üncü maddesinde yer alan tarh zamanaşımı süresidir.

Ancak yukarıda yer alan genel hükümlerin **verginin tahakkuk aşamasında** yapılmış olan vergi hataları hakkında uygulanması gerekmektedir.

Halbuki söz konusu dilekçedeki konunun özünü tahsil zamanaşımına uğramış bir kamu alacağı için düzeltme yapılıp yapılmayacağı oluşturmaktadır.

Bu durumda, Vergi Usul Kanununun 114 üncü maddesinde bahsi geçen dilekçedeki konuya özgü olarak özel bir düzenleme yer almamaktadır.

3. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde; "Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile; bunların takip masrafları hakkında bu kanun hükümleri tatbik olunur.

Türk Ceza Kanununun para cezalarının tahsil şekli ve hapse tahvili hakkındaki hükümleri mahfuzdur." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 98 inci maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanuna göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümleri uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden, belediyeler tarafından tahsil edilen vergiler ile katılma paylarının 6183 sayılı Kanun kapsamında takip ve tahsil edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

İlgide kayıtlı yazınızın incelenmesinden, mükelleften icra müdürlüğü vasıtasıyla takibi yapılan alacakların belediyeler tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmesi gereken alacaklar arasında yer aldığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, söz konusu alacakların mükellefler tarafından süresinde ödenmemesi durumunda, bu alacakları belediyeler 6183 sayılı Kanunu hükümlerine göre takip ve tahsil etmeleri gerekmektedir.

Ayrıca tahsil zamanaşımına ilişkin olarak 6183 sayılı Kanunun;

Tahsil zamanaşımı başlıklı 102 nci maddesinde; "Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar. Para cezalarına ait hususi kanunlardaki zamanaşımı hükümleri mahfuzdur.

Zamanaşımından sonra mükellefin rızaen yapacağı ödemeler kabul olunur." hükmü,

Zamanaşımının kesilmesi başlıklı 103 üncü maddesinde de, "Aşağıdaki hallerde zamanaşımı kesilir:

1. Ödeme,
2. Haciz tatbiki,
3. Cebren tahsil ve takip muameleleri sonucunda yapılan her çeşit tahsilat,
4. Ödeme emri tebliği,
5. Mal bildirim, mal edinme ve mal artmalarının bildirilmesi,
6. Yukarıdaki 5 sırada gösterilen muamelelerden herhangi birinin kefile veya yabancı şahıs ve kurumlar mümessillerine tatbiki veya bunlar tarafından yapılması,
7. İhtilafli amme alacaklarında kaza mercilerince bozma kararı verilmesi,
8. Amme alacağının teminata bağlanması,
9. Kaza mercilerince icranın tehirine karar verilmesi,
10. İki amme idaresi arasında mevcut bir borç için alacaklı amme idaresi tarafından borçlu amme idaresine borcun ödenmesi için yazı ile müracaat edilmesi.
11. Amme alacağının özel kanunlara göre ödenmek üzere müracaatta bulunulması ve/veya ödeme planına bağlanması.

Kesilmenin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren zamanaşımı yeniden işlemeye başlar. Zamanaşımının bir bozma kararıyla kesilmesi halinde zamanaşımı başlangıcı yeni vade gününün rastladığı; amme alacağının teminata bağlanması veya icranın kaza mercilerince durdurulması hallerinde zamanaşımı başlangıcı teminatın kalktığı ve durma süresinin sona erdiği tarihin rastladığı; takvim yılını takip eden takvim yılının ilk günüdür." hükmü,

Zamanaşımının işlememesi başlıklı 104 üncü maddesinde ise, "Borçlunun yabancı memlekette bulunması, hileli iflas etmesi veya terekesinin tasfiyesi dolayısıyla hakkında takibat yapılmasına imkan yoksa bu hallerin devamı müddetince zamanaşımı işlemez.

Zamanaşımı, işlememesi sebeplerinin kalktığı günün bitmesinden itibaren başlar veya durmasından evvel başlamış olan cereyanına devam eder." hükmü,

yer almaktadır.

Buna göre, mükellefin söz konusu olayda emlak vergisi, çevre temizlik vergisi ve katılma paylarının zamanaşımına uğradığı yönündeki iddiasının, zamanaşımını kesen veya işlemesini engelleyen sebeplerin bulunup bulunmadığı açısından yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde ilgili belediyeden araştırılarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve konu ile ilgili olarak Bakanlıkları görüşünün belirlenerek gerekli duyurunun yapılmasını ve sonucundan Başkanlığımıza da bilgi verilmesini arz ederim.

Başkan a.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026